

העולם הזה

בלי משוא פנים

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 26785, ת.ד. 136. טען למברקים: "עולמפרס" המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. פרוט משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
דוב איתן
עורך משנה:
דוב איתן

כתב ראשי:
אלי תבור

צלמי המערכת:
יעקוב אנו, רודר אומר

חברי המערכת:

עורך כתיוב:
מקסים נירן
צייר המערכת:
זקי

תודת המערכת נתונה לקורא מ'סראן ולכל הקוראים האחרים, ששלחו ברכת שנה טובה בה העולם הזה.

יחי חי!

כל הכבוד לחי הסירוב. הוא לא פחד להודות בנלווי כי מסר את התומר על קנוני יית הקצינים (העולם הזה 1199), וכי עשה זאת מתוך אידאליזם. כל עוד ישנם גבי רים כמו הסירוב — עם ישראל חי! שלמה אמינוב, ירושלים

יתכן שכבר איתרתי את המועד, אבל הרבר נתברר לי נד עשיו. הנני מציע את חי הסירוב כאיש השנה. עובד מדינה, תל-אביב

כולי נעמ. סטום. יחי חי הסירוב. סטום. מוכיח כי מצפון ומוסר לא מתו. נחמן הלר, נהריה

עד מתי תחישו, הוי ראשי האומה? הנה הזכר שחור על גבי לבן כי צמרת המשי סרה רסמה קנוניה נד עצע קיומם של החוק והמשפט במדינה, והיועץ המשפטי משלים עם זה. היכן חבר הכנסת, היכן הרב, היכן הפרופסור שיועץ? האם לפני ששוב איז ערד למסור ולכבד — או שמא לפני שהאשם העיקרי בכל הפרשה הוא של ראש הממשלה?

אליהו כהן, פתח-תקווה

מאז נודע לי לראשונה מעתוני הצהריים, מהיכן הניע ליריכם התומר על הקנוניה לטהור סהר, אינני יכול לשקוט, כה נפעמתי מגודל מעי שהו של חי הסירוב.

הסירוב

בימינו ובמדינה זו הפך המושג תרות האדם והמחשבה ל"מליצה עלובה בלבד, בחוגים "הנונים" רבים והשונים, מי בחינת העמדה הציבורית, הנה בא אל מוני זה, חי הסירוב, והוכיח אומץ לב, אורחי שמעטים דונמתו בהיסטוריה המדינית של מדינתנו. הוכח לנו, כי ראש וראשונה לי לירי הארץ, שמצויים עדיין אנשים המוכנים להקריב נחומ תומרי על מיובה חופש הביטוי והחירות האדם.

תהיה זו עתה-כבוד לשבועון להעניק בשם כולנו לחי את התואר "איש מופת". פ. ליבי, רחובות

אני יודע שאינכם הכי צעירים בעולם, אבל גם אתם לא תעניקו לעצמכם את המחמאה הפסעתי מפי אנשים רבים. היינו שחקים הפנטאסטי שלכם על משפט סהר היה הפירסום התנואי החשוב ביותר של עשר השנים האחרונות. עד כה, במלחמתכם האמיתית, גיליתם סודות והסתתם אישיות. אבל זו הפעם הראשונה שהגשמתם הוכחה מוחלטת, שאין עליה עיועור, כתובה בי שחור על גבי לבן, על-ידי האנשים המוסים מכים ביותר.

דויד אפלה, חיפה

כה לחי! העולם הזה הוא שהתחיל עם כהן — ועתה הוא המסיים את הקנוניה במתלומה אחת מברכת. לא מתוך שינאה סארויסטית (שלכם או שלו) אלא מתוך רדיפה עיקשת אחר הצדק. עם כל היות יחזקאל סהר קורבן של פסירותו לעמוס בניגוריון, הרי שיקר מצפנו הסוב ואף הרתיק לכת, כאשר הכתים את שמו של זאב שטיינברג בצורה הנועלית והכזיבה ביותר. זהו שכר הניביות.

ירוחם לוי, תל-אביב

בעיטה צינית

טוב עשיתם שהקדשתם דברי תנובה לת מאמרו של מורים קאר ב"הארץ", הנתת הכותרת "התבערה הרועת באנגליה" (העולם הזה 1199). בכל מאמרו של קאר בולטת הנמנה להצדיק צד אחד ולהשחיר את משנהו. המאמר נראה אילו נכתב על-ידי דובר ממשלת פאריס, ולא על-ידי סופר של עתון הצריך לתת כיסוי אובייקטיבי למאורעות. כל נסיון להצדיק את המי שר שלטון הניביות הצרפתי באנגליה הוא בעיטה נאה באותם רעיונות, שרק לפני 12 שנים היו כה יקרים לנו.

יצחק גזית, טבריה

ויכוח לוחם

נורי חביב ואוסו פרמיניני כבר זכו השנה לקיסטנות של בוז מידי שופרי-המוסר ולחומי הפלמ"ח. עכשיו הניע תורו של "חולות לוחמים". כך זה הייב החיות, כנראה, בישראל 1960.

בשקראתי לראשונה את תקציר התסריט של "חולות לוחמים", התלנלתי מצחוק. אני בטוחה שהסרט הערבי הנרוע ביותר לא היה מיטיב לתאר תיגרות אנרופים, השפנות מתקפת והרפתקאות ארכיאולוגיות, כמו שסמטבר מן התסריט. בשקראתי כי הסרט יוצג בארץ — כבר לא צחקתי. נודעתי.

כיצד אפשר לחלל שמם של צעירים, אוהבי מולדתם, חיילים ומפקדים בעלי עבר צבאי ניפלא, ורומאנטיקאים אמיתיים? האם כבר שיום דבר לא איכפת לו, לציבור הישראלי? הדסה בסובסקי, צה"ל

... הלוואי והיה משהו מסביר לי כיצד זה הרוני פטרה, שלא היו יותר מאשר הרפתקנים נעזים וילדותיים, הצליחו ל"הקנות למשפחותיהם, כמותם, את "כל ה" זכויות על פטרה שבבעריה-ירדן-מורחה שמו רות למשפחות השכולות בלבד"...

יומתי ופעלתי במערכות ציבוריות רבות, אולם ניצול זכרם של חללי פטרה לשם ינה, ירושלים

נריפת רוחים מסרט מסואב, הוא דבר כל-כך מלובלד, כל כך מעורר צמרמורת, עד שהרתיני מלנענו בו בכלל. קראתי את מיכתב ההמלצה שפירסמו בשעתו שחקניו השכירים של ר. נוסכאום לזכותו. כמה מהם אני מכיר אישית, ולמקרא מיכתבם הפצתי לתת להם את התשובה היחידה שהם ראויים לה: לטמור כלכלה על פרצופיהם.

... עולמנו קטן מאד. הסלפרינטר העתור נאי מעביר כל ידועה לכל פינה ופינה. או לי סמך כי בכל מקום בו יוצג, יפיר סמו העתונים את הידיעה, כי הציבור הישראלי היא מתוכו סרט זה וכי לחץ ציבורי גרם לאימור הצנתו משום שהסרט מספק את רמות הנופלים, האם עלינו להימנע מלעשות שירות זה למען הצעירים שאינם עוד עמנו והסתווים כמל של דור שילמ?

מיכאל מנר, תל-אביב

אם זכרם של חללי פטרה קדוש, כי או גם זכות קדושה לכל מי ששקור עם הארגונים הלוחמים — מהשומר ועד צה"ל; וכן כל הקשור ברד (יהודית, נוצרית, מוסלמית ובהאית); במדינה; בירושלים (כר לל העירייה); בחסתדרות הציונית וגיבוריה ועסקניה; בארצות-החיוז וככל העוללל פנוע ברששותיה וכן בילדות קטנות הסובלות מ"שיתוק ילדים ובכל העושה — או מתימר לעשות — משנה לעולתו. כל זה יאשר את העתונות חופשית להביע את דעתה על קולה של ריקה זואי — כלומר רק באותם המקרים, שקולה אינו נוגע באחד הנושאים המוצרכים לעיל... רבותי, זכרם של הנופ"ים אומנם קדוש, אבל חופש הביטוי קדוש עוד יותר!

פינחס כהן, יקנעם

החיים כבאנק

כפקיד בבאנק לאומי, עקבתי בעניו וכי חשש אחר הפירסום בעתונים ובראדיו, על אורות שביתת-המאהא שלנו. פירסומים שי האירו, כביכול, את שני צידי המטבע: את דעת הנהלת הבאנק סהר, ואת דעת החסטר-רות מאיור. בעוד שרוע לכל ברביירר שהסתדרות, כבר חרלה מוסו לייצג את דעת העובדים, ומישו כך הכל שלא ניתן לנו להביע את דעתנו.

באקשור לכר ברצוני להעיר: או השביתה, בשלב זה, לא נערכה כדי נובה על אימילוי תביעותינו — ותהייה שיבית תהייה, צודקות או לא צודקות, השבי תה נערכה כנגד הסמכת המכונות בדיונים על תביעות אלה.

אשר למטנת ההסתדרות, כי תנאי ה-שכר אצלנו הם מן הטובים במדינה, אביא רק דוגמה אחת: אני נשוי ואב לילד, מיטכרתי מסתכמת בכטאז לי ברוטו לאחר חמיש שנות עבודה בבאנק. אם מיטכרות זו נקראת מיטכרות טובה, אוי איז לי אלה להשתתף בצערם של כל אלה שמסיכרותם קטנה מוז, ולתמוה מדוע איז זה פרצותי שביחות בכל יום שני וחמישי, או זאת אלא שהסתדרות מנינה עליהם.

בשנים האחרונות הפיל הבאנק את מספר סניפיו, מבלי שיעלה כמעט את מספר הפקידים — ציטוט דברי המנכ"ל בברכה כערב ראש השנה אשתקד, עובדה זו קיימת אך ורק הודות ליעילות עובדתם, למרות הלחץ ההולך וגובר על פקידיו הבאנק, אך בכל זאת מהסס הבאנק לפתוח ידו ולפצותנו על כך.

מרדכי אלבוים, תל-אביב

תוויות ואחוזים

במאמרו אל הקוראים (העולם הזה 1100), סיים שלום כהן את דבריו על ביקורו של בלאסוני מה בקיבוץ להב, כי אמרו: "אמני תלי אביב מודרניים רק לעתים רחוקות מאור למשעי הספר המרו חק".

טורקוב

ברצוננו להעיר כי תיאורו, "ווסא", ב"הנהלת זיגמנר טורי קוב, ביקר בלהב כמו בכל משעי ה-ספר בארץ, עם כל הרפרטואר שלנו, כי משך המש השנים האחרונות, בעונה זו כלבר הופענו פעמי יום בקיבוץ להב, עם הצגת "הור בא" ו עם השועל והענבים" או שפונכעיים — הענקנו חוויה אמנותית לחברי המשק, למי רות שלא ליינה אותנו עלב וכתב, ולמרות שלא שרנו "נבה, נבה, ניללה".

מאיר נאי, תיאטרון ווסא, תל-אביב

אנב, בשיחה שהייתה לי עם האיזי בלאי פונטה, בה דיבר על פעילותו למען המבנית היהודית, התרעם על המתוכים האמריקאים: הנוטלים 12 אחוז מכל הכנסות המבנית. הפסורים הארוכים האלה", קרא להם, "לולא הם, הייתה ישראל מצליחה להתפתח הרבה יותר!" מה דעתכם על כך?

יהודה בראון, תל-אביב

100 אחוז נכון.

2. כימים האחרונים של השנה הרימה יד גסה, לרגע קט, את המסך אשר מאחוריו מתנהלה עבודתו של עתון זה בכל ימות השנה. שות-הבטחון עם את ידו על אדם שנאסם במסירה מיסמכים סודיים למערכת העולם הזה.

2. מי האיש שנאסם בעבירה איכזה זו נגד בטחון השלטון? חי הסירוף הוא צעיר בן 22, בן יחיד שהתנדב בשעתו לחיל-הגנחנים. עתה סיכן את עתידו ואת פרנסתו כדי למלא שליחות מצפונית. הוא גילה קנוניה שפלה, שנקמה בצמרת המסורה נגד בית-המשפט של המדינה, בפושטת יחזקאל סהר.

2. המשורה קבעה שהאיש לא קיבל שום שלום. להיפך, הוא אף הוציא מכיסו כסף להשלום הוצאותיו. מדוע עשה זאת?

2. מדבר ששום היה איכפת לו.

2. דומני כי זו ההגדרה הנכונה ביותר לאותם מאה אלף האיש והאשה שאה אחד מהם - קוראי העולם הזה מדי שבוע. זו גם ההגדרה הטובה ביותר למאות האנשים המספקים לעתון את האינפורמציה הדרושה למילוי תפקידו.

2. אלה האנשים שאיכפת להם.

2. בשביל אנשים כאלה קיים העולם הזה. רק באווירה של איכפתיות הוא יכול להקיים ולפעול. האויב האמיתי שלו אינו במחנה זורקי הפצצה, מבצעי ההתנקשויות, חוספי העחונאים, גם אין הוא במחנה החקיינים, המוציאים לאור לבקרים העתקוה גדועות של העולם הזה. האויב האמיתי של העולם הזה הוא במחנה האדישים, אותם שלא איכפת להם, הסוענים כי ממילא אין מה לחקך, או שביך כה וכה שום דבר לא ישחנה'.

2. מנחינה זו היחה לנו שנה חש"ך שנה של אתגר.

2. כל שנה נחרתה בזכרוננו בשל חופעה מרכזית זו או אחרת. היחה לנו שנה של פצצה. היחה לנו שנה של מאסר ומשפטים. היחה לנו שנה של הסחה ציבורית ציונית לרצחנו. שנת חש"ך היחה שנה מאבקו של העולם הזה ברוח הלא-איכפתיות.

2. אוייבנו, השנה, היה רוח הדכאון שירד על חוגים רחבים של הציבור, למחרת יום הבחירות לכנסת הרביעית. במסך כמה חדשים ירדה אדישות נוראה על חוגים אלה. הם לא רצו עוד לשמוע על פוליטיקה, על בעיות הציבור, על מבחני המדינה. הם שקעו בעולם של רכילות, של עסקי הפרט, של הנאות עלובות.

2. במסך חדשים ארוכים לחם העולם הזה נגד רוח זו. הוא ערך עליה התקפות-מצח, אף פכחנן מבעד לקוויה כדי להחגבר עליה מבפנים. נדמה לי כי ניצחנו - הרוח הרעה מתנדפת, ואווירה של אחריות שוב באה במקומה.

2. גאוותנו - יותר מאשר על הסקופים שהגננו, ועל המיבצעים שביצענו, ועל הבעיות שחשפנו בשנה זו.

2. כאשר אנו יוצאים יחד - עורכים, אוהדים וקוראים - למסע של שנה חדשה, היחה נה צור סימטתנו: "כן, איכפת לנו!"

2. שנה טובה.

מכתבים

שנה טובה
ככל עורכי העולם הזה ועובדיו: בריכה מקרב לב לשנה החדשה. מי יתן ותאכלו

פרי מאמציכם בעולם הזה, נוסף על הקרו הקיימת לכם בעולם הבא.
דויד מ'סראן, חיפה